

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τον καθορισμό του καθεστώτος συναλλαγών που εφαρμόζεται σε ορισμένα εμπορεύματα που προέρχονται από τη μεταποίηση»

COM(2013) 106 final — 2013/0063 (COD)

(2013/C 327/15)

Εισηγητής: **ο κ. Mindaugas MACIULEVIČIUS**

Στις 12 και στις 15 Μαρτίου 2013, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισαν, σύμφωνα με τα άρθρα 43, παρ. 2, 207, παρ. 2 και 304 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να ζητήσουν γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα:

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τον καθορισμό του καθεστώτος συναλλαγών που εφαρμόζεται σε ορισμένα εμπορεύματα που προέρχονται από τη μεταποίηση

COM(2013) 106 final — 2013/0063 (COD).

Το ειδικευμένο τμήμα «Γεωργία, αγροτική ανάπτυξη, περιβάλλον» στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 12 Ιουνίου 2013.

Κατά την 491η σύνοδο ολομέλειας, της 10ης και 11ης Ιουλίου 2013 (συνεδρίαση της 10ης Ιουλίου 2013), η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση με 149 ψήφους υπέρ και 3 αποχές.

1. Συμπεράσματα και συστάσεις

1.1 Η ΕΟΚΕ επικροτεί την παρούσα πρόταση για ευθυγράμμιση με τη Συνθήκη της Λισαβόνας, όπως έπραξε στη γνωμοδότησή της ΕΟΚΕ 357/2011⁽¹⁾ και συνέχισε να κάνει, με συνέπεια, σε μεταγενέστερες γνωμοδοτήσεις της.

1.2 Η ΕΟΚΕ ζητά τον εκσυγχρονισμό του συνόλου των εμπορικών κανόνων και την ενίσχυση της διαφάνειάς τους εν γένει, με τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών, ταυτόχρονα με την ευθυγράμμιση τους με τους στόχους της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής, με σκοπό την προβολή των αξιών της ΕΕ σε ολόκληρο τον κόσμο.

1.3 Η ΕΟΚΕ ζητά να αναπτυχθούν αποτελεσματικά εργαλεία προστασίας έναντι πιθανών καταχρήσεων σε περιπτώσεις στις οποίες οι συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών (ΣΕΣ) χρησιμεύουν ως πύλη διοχέτευσης στην αγορά της ΕΕ χαμηλότερης ποιότητας προϊόντων διατροφής τα οποία είναι φθηνότερα και πιο εύκολο να παραχθούν.

1.4 την κοινωνική Η ΕΟΚΕ συνιστά μετ' επιτάσεως να υπάρξει πρόνοια ώστε οποιοδήποτε μελλοντικό καθεστώς συναλλαγών να αποτρέπει τη στρέβλωση του ανταγωνισμού στην αγορά της ΕΕ που προκύπτει από τα χαμηλότερα πρότυπα τα οποία εφαρμόζονται από τρίτες χώρες σε σχέση με το περιβάλλον, την ασφάλεια των τροφίμων, την καλή μεταχείριση των ζώων και ασφάλιση. Αυτό θα μπορούσε να εξασφαλιστεί μέσω πρόσθετων, αντισταθμιστικών συντελεστών στους δασμούς εισαγωγής.

1.5 Η ΕΟΚΕ απευθύνει έκκληση για την αναθεώρηση του συστήματος χορήγησης αδειών εισαγωγής, πιστοποιητικών επιστροφής και ενεργητικής τελειοποίησης, και της κατανομής ποσοτώσεων, ώστε να αφηθεί αρκετός χώρος για τους μικρούς και μεσαίους παραγωγούς.

1.6 Η ΕΟΚΕ απευθύνει έκκληση για την εισαγωγή εργαλείων ηλεκτρονικών δημόσιων συμβάσεων που θα είναι ενσωματωμένα στο τελωνειακό σύστημα για τη διαχείριση ποσοτώσεων, αδειών και πιστοποιητικών. Ένα τέτοιο σύστημα θα πρέπει να είναι σε θέση να παρακολουθεί την ακριβή κατάσταση της αγοράς σε πραγματικό χρόνο και να αντιδρά αμέσως όταν επιτευχθούν όγκοι ή τιμές ενεργοποίησης.

1.7 ΕΟΚΕ ζητά να τηρείται σε ετοιμότητα το σύστημα των επιστροφών κατά την εξαγωγή, δεδομένου ότι δεν μπορεί κανείς να προβλέψει σήμερα πότε αυτό το δίκτυο ασφαλείας θα χρειαστεί και πάλι.

1.8 Η ΕΟΚΕ καλεί την Επιτροπή να ενισχύσει τον ρόλο της Συμβουλευτικής Ομάδας για τις διεθνείς πτυχές της γεωργίας, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί η άμεση εισροή των απόψεων των αγροτών, των μεταποιητών, των καταναλωτών, των εμπόρων, κλπ (?).

2. Ιστορικό

2.1 Ο σκοπός του προτεινόμενου κανονισμού είναι να εναρμονίσει το ισχύον καθεστώς συναλλαγών για τα μεταποιημένα γεωργικά προϊόντα και τα μη υπαγόμενα στο παράρτημα I εμπορεύματα τα οποία διέπονται σήμερα από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1216/2009 και το κοινό σύστημα εμπορίας για την ωοαλβουμίνη και τη γαλακτοαλβουμίνη, το οποίο ορίζεται σήμερα από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 614/2009, με τη Συνθήκη της Λισαβόνας και να τα συγχωνεύσει για λόγους εξορθολογισμού, εναρμόνισης και απλούστευσης έτσι ώστε:

— να προσδιοριστούν οι κατ' εξουσιοδότηση και οι εκτελεστικές αρμοδιότητες της Επιτροπής και να καθιερωθούν οι αντίστοιχες διαδικασίες για την έγκριση των πράξεων αυτών,

⁽¹⁾ ΕΕ C 107 της 6.4.2011, σελ. 33-36.

⁽²⁾ ΕΕ C 304 της 10.11.1993, σελ. 8-10.

- να εναρμονιστούν με το νέο ενιαίο κανονισμό περί ΚΟΑ [COM(2011) 626 τελικό] στο πλαίσιο της προσαρμογής της ΚΟΑ στη Συνθήκη της Λισαβόνας και την ΚΓΠ μετά το 2013, επί των οποίων διεξάγονται σήμερα μακρές και διεξοδικές συζητήσεις στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,
- να εκσυγχρονιστούν οι κανονισμοί αυτοί και να αναπτυχθεί μια σαφέστερη και ισχυρότερη νομική βάση για τους εφαρμοστικούς κανόνες,
- να δημιουργηθεί ένα σταθερό νομικό πλαίσιο για τη διαχείριση των μειωμένων εισαγωγικών δασμών και εισαγωγικών ποσοστώσεων που προβλέπονται από τις συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών (ΣΕΣ) και για τη διαχείριση του συστήματος επιστροφών κατά την εξαγωγή, και να προσαρμοστεί ο ισχύων κανονισμός με τις ισχύουσες πρακτικές στις ΣΕΣ και τις επιστροφές κατά την εξαγωγή.

3. Γενικές παρατηρήσεις

3.1 Η ΕΟΚΕ επικροτεί την πρόταση της Επιτροπής για την απλούστευση, τον εξορθολογισμό και την εναρμόνιση της νομοθεσίας σχετικά με τις συναλλαγές μεταποιημένων γεωργικών προϊόντων, και ιδίως το γεγονός ότι και οι δύο κανονισμοί (για τις εμπορικές ρυθμίσεις για τα μεταποιημένα γεωργικά προϊόντα και την κοινή οργάνωση των γεωργικών αγορών) θα ευθυγραμμιστούν με τη Συνθήκη της Λισαβόνας με παράλληλο τρόπο, καθώς και οι δύο περιέχουν παρόμοιες διατάξεις σχετικά με τις ρυθμίσεις των εισαγωγών και των εξαγωγών γεωργικών προϊόντων και μεταποιημένων γεωργικών προϊόντων (όπως, για παράδειγμα, η μείωση των εισαγωγικών δασμών, των πρόσθετων εισαγωγικών δασμών, οι ποσοστώσεις εισαγωγής, οι επιστροφές κατά την εξαγωγή, τα πιστοποιητικά εξαγωγής και τα πιστοποιητικά επιστροφής).

3.2 Ταυτόχρονα, η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι αυτή η απλούστευση, ο εξορθολογισμός και η εναρμόνιση της νομοθεσίας θα είναι μια μεγάλη ευκαιρία για τον εκσυγχρονισμό των κανόνων του εμπορίου και την εν γένει ενίσχυση της διαφάνειάς τους, με τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών, προκειμένου να προβληθούν οι αξίες της ΕΕ σε ολόκληρο τον κόσμο.

3.3 Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι ο προτεινόμενος κανονισμός συνιστά προσαρμογή των ισχυουσών διατάξεων στη «Στρατηγική της Λισαβόνας», χωρίς ουσιαστικές αλλαγές, ταυτόχρονα όμως ζητά να αναθεωρηθούν σε βάθος οι εμπορικές πολιτικές, ώστε να συμφωνούν με τους στόχους της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής, όπως ορίζονται στο άρθρο 39 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3.4 Η ΕΟΚΕ έχει εκφράσει επανειλημμένα την υποστήριξη της προς τη σύναψη συμφωνιών ελεύθερου εμπορίου και προτιμησιακών εμπορικών συμφωνιών, έχει δε υπογραμμίσει τη σημασία των διαπραγματεύσεων του ΠΟΕ. Ωστόσο, θεωρεί ότι η ΕΕ, ως ο μεγαλύτερος εισαγωγέας τροφίμων ανά τον κόσμο, έχει να διαδραματίσει

ένα θεμελιώδη στην προώθηση των δικών της, υψηλότερων προτύπων για την ασφάλεια και την ποιότητα των τροφίμων, την καλή μεταχείριση των ζώων, την προστασία του περιβάλλοντος και τις κοινωνικές αξίες.

3.5 Η ΕΟΚΕ σημειώνει ότι οι εισαγωγικοί δασμοί, και ιδίως οι γεωργικοί συντελεστές τους, θα πρέπει να συμπληρωθούν με πρόσθετους συντελεστές που αφορούν το περιβάλλον, την ασφάλεια των τροφίμων, την καλή μεταχείριση των ζώων και την κοινωνική ασφάλιση, οι οποίοι θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ως εργαλεία για την προβολή των αξιών της ΕΕ όσον αφορά την παραγωγή τροφίμων σε τρίτες χώρες. Αυτοί οι συντελεστές θα πρέπει να μειώνονται μόνον όταν οι παραγωγοί προϊόντων που εξάγονται στην ΕΕ σέβονται αυτές τις αξίες. Κατ' αυτόν τον τρόπο, συμμεριζόμενοι με άλλους τις κοινωνικές αξίες μας, θα μπορέσουμε μακροπρόθεσμα να επιτύχουμε βελτίωση της αντοχής και της βιωσιμότητας του παγκόσμιου συστήματος παραγωγής τροφίμων.

3.6 Η ΕΟΚΕ ζητά να αναπτυχθούν αποτελεσματικά εργαλεία προστασίας έναντι πιθανών καταχρήσεων σε περιπτώσεις στις οποίες οι συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών (ΣΕΣ) χρησιμεύουν ως πύλη διοχέτευσης στην αγορά της ΕΕ χαμηλότερης ποιότητας προϊόντων διατροφής τα οποία είναι φθηνότερα και πιο εύκολο να παραχθούν.

3.7 Η ΕΟΚΕ καλεί την Επιτροπή να αναθεωρήσει το σύστημα χορήγησης αδειών εισαγωγής, πιστοποιητικών επιστροφής και ενεργητικής τελειοποίησης, και κυρίως κατανομής ποσοστώσεων, ώστε να αφηθεί αρκετός χώρος για τους μικρούς και μεσαίους παραγωγούς και να μην επιτραπεί σε μια "χούφτα" επιχειρηματίες να κυριαρχούν στην αγορά.

3.8 Η ΕΟΚΕ καλεί την Επιτροπή να θεσπίσει ηλεκτρονικά εργαλεία σύναψης δημόσιων συμβάσεων, που θα είναι ενσωματωμένα στο σύστημα των τελωνείων, για τη διαχείριση των ποσοστώσεων, των αδειών και των πιστοποιητικών, και τα οποία θα μειώσουν σημαντικά το κόστος των συναλλαγών και θα περιορίσουν τους κινδύνους που συνδέονται με τη διακίνηση των εγγράφων από τους φορείς.

3.9 Ένα τέτοιο σύστημα θα πρέπει να είναι σε θέση να παρακολουθεί την ακριβή κατάσταση της αγοράς σε πραγματικό χρόνο και να αντιδρά άμεσα όταν επιτευχθούν όγκοι ή τιμές ενεργοποίησης.

3.10 Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι οι επιστροφές κατά την εξαγωγή, αν και δεν χρησιμοποιούνται σήμερα, διαδραματίζουν πολύ σημαντικό ρόλο ως δίχτυ ασφαλείας, στην περίπτωση εμφάνισης ανισορροπιών στην αγορά. Παράλληλα, είναι πολύ σημαντικό να διατηρηθεί το σύστημα σε ετοιμότητα, δεδομένου ότι δεν μπορεί κανείς να προβλέψει σήμερα πότε αυτό το δίχτυ ασφαλείας θα χρειαστεί και πάλι.

3.11 Είναι σημαντικό να ενισχύσει η Επιτροπή τον ρόλο της Συμβουλευτικής Ομάδας για τις διεθνείς πτυχές της γεωργίας, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί η άμεση εισροή των απόψεων των αγροτών, των καταναλωτών, του εμπορικού κόσμου, κλπ, και να δημιουργηθεί έτσι ένα πολύτιμο βήμα διαβουλεύσεων και πληροφόρησης ⁽³⁾.

Βρυξέλλες, 10 Ιουλίου 2013.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Henri MALOSSE

⁽³⁾ ΕΕ C 304 της 10.11.1993, σελ. 8-10